

$$\begin{aligned} PT &\Leftrightarrow \sqrt[3]{x+6} + \sqrt{x-1} + x^2 - 7 = 0 \\ &\Leftrightarrow (\sqrt[3]{x+6} - 2) + (\sqrt{x-1} - 1) + (x^2 - 4) = 0 \quad (1) \end{aligned}$$

Ta có

$$\forall x \geq 1 : \sqrt[3]{(x+6)^2} + 2\sqrt[3]{x+6} + 4 = (\sqrt[3]{x+6} + 1)^2 + 3 > 0 \quad \& \sqrt{x-1} + 1 > 0$$

$$\begin{aligned} \text{Do đó } PT &\Leftrightarrow \frac{x-2}{\sqrt[3]{(x+6)^2} + 2\sqrt[3]{x+6} + 4} + \frac{x-2}{\sqrt{x-1} + 1} + (x-2)(x+2) = 0 \\ &\Leftrightarrow (x-2) \left[\frac{1}{\sqrt[3]{(x+6)^2} + 2\sqrt[3]{x+6} + 4} + \frac{1}{\sqrt{x-1} + 1} + x+2 \right] = 0 \Leftrightarrow x = 2 \end{aligned}$$

Vậy phương trình đã cho có nghiệm duy nhất $x = 2$.

Bài 3.35: a) Đặt $t = \sqrt{x^2 + x + 2}$, ($t \geq 0$) $\Rightarrow x^2 + x = t^2 - 2$

$$\text{Phương trình trở thành: } t = t^2 - 2 \Leftrightarrow t^2 - t - 2 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} t = -1(l) \\ t = 2 \end{cases}$$

$$\text{Với } t = 2 \text{ ta có: } 2 = \sqrt{x^2 + x + 2}, \quad (t \geq 0) \Leftrightarrow x^2 + x - 2 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 \\ x = -2 \end{cases}$$

b) Đặt $t = \sqrt{x^2 - x + 1}$, ($t \geq 0$) $\Rightarrow x^2 - x = t^2 - 1$

$$\text{Phương trình trở thành: } 4t^2 - 1 + 1 = t \Leftrightarrow 4t^2 - t - 3 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} t = 1 \\ t = \frac{3}{4} \end{cases}$$

Từ đó phương trình có nghiệm là $x = 0, x = 1$

c) Điều kiện $x + 3 \geq 0 \Leftrightarrow x \geq -3$. Đặt $t = \sqrt{x+3}, t \geq 0 \Rightarrow x = t^2 - 3$

Lúc đó phương trình đã cho trở thành:

$$13(t^2 - 3) + 2[3(t^2 - 3) + 2]t + 42 = 0 \Leftrightarrow 6t^3 + 13t^2 - 14t + 3 = 0$$

$$\Leftrightarrow (t+3)(6t^2 - 5t + 1) = 0 \Leftrightarrow 6t^2 - 5t + 1 = 0, (t \geq 0) \Leftrightarrow \begin{cases} t = \frac{1}{2} \\ t = \frac{1}{3} \end{cases}$$

Từ đó $x = -\frac{11}{4}; x = -\frac{26}{9}$.

d) Đặt $t = \sqrt{-x^2 + 2x + 24}$, ($t \geq 0$)

$$\Rightarrow -x^2 + 2x + 24 = t^2 \Rightarrow x^2 - 2x - 22 = 2 - t^2$$

$$\text{Phương trình trở thành: } 2 - t^2 - t = 0 \Leftrightarrow t^2 + t - 2 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} t = 1 \\ t = -2(l) \end{cases}$$

$$\text{Với } t = 1 \text{ ta có: } \sqrt{-x^2 + 2x + 24} = 1 \Leftrightarrow x^2 - 2x - 23 = 0 \Leftrightarrow x = 1 \pm 2\sqrt{6}$$

e) ĐKXĐ: $-1 \leq x \leq 3, x \neq 1$.

$$PT \Leftrightarrow 2\sqrt{x+1} - \sqrt{x+1} + \sqrt{3-x} = 2x-1 - 2x-2$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{-x^2 + 2x + 3} = 2x^2 - 2x .$$

f) Đặt $t = \sqrt{4x-1}$, ta có $t^4 - 4t^2 + 4t - 1 = 0 \Leftrightarrow (t-1)^2(t^2 + 2t - 1) = 0$

$$\text{ĐS: } x = \frac{1}{2}, x = \frac{2-\sqrt{2}}{2}$$

g) Điều kiện: $-1 \leq x < 0$

Chia cả hai vế cho x ta nhận được: $x + 2\sqrt{x - \frac{1}{x}} = 3 + \frac{1}{x}$

$$\text{Đặt } t = x - \frac{1}{x}, \text{ ta được } t^2 + 2t - 3 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} t=1 \\ t=-3 \end{cases} .$$

h) $x = 0$ không phải là nghiệm, Chia cả hai vế cho x ta được: $\left(x - \frac{1}{x}\right) + \sqrt[3]{x - \frac{1}{x}} = 2$

$$\text{Đặt } t = \sqrt[3]{x - \frac{1}{x}}, \text{ Ta có: } t^3 + t - 2 = 0 \Leftrightarrow t = 1 \Rightarrow x = \frac{1 \pm \sqrt{5}}{2}$$

Bài 3.36: a) $PT \Leftrightarrow -3x - 2 + \sqrt{3x-2} + 4x^2 - 18x + 20 = 0$

$$\text{Đặt } t = \sqrt{3x-2}, t \geq 0.$$

Phương trình trở thành $-t^2 + t + 4x^2 - 18x + 20 = 0$, có $\Delta_t = 4x - 9^2$

$$\text{Từ đó ta có nghiệm phương trình là } x = \frac{19 + \sqrt{73}}{8}, x = \frac{23 - \sqrt{97}}{8}$$

b) $PT \Leftrightarrow 2x + 3 + 5x\sqrt{x+3} + 3x^2 - 3x - 18 = 0$

$$\text{Đặt } t = \sqrt{x+3}, t \geq 0.$$

Phương trình trở thành $2t^2 + 5xt + 3x^2 - 3x - 18 = 0$

$$\text{Có } \Delta_t = x + 12^2. \text{ Từ đó ta có nghiệm phương trình là } x = 1, x = -\frac{16 + 2\sqrt{10}}{9}$$

c) $PT \Leftrightarrow -27x - 2 - 51\sqrt{x-2} + 3x^2 - 31x + 56 = 0$

$$\text{Đặt } t = \sqrt{x-2}, t \geq 0.$$

Phương trình trở thành $-27t^2 - 51t + 3x^2 - 31x + 56 = 0$

$$\text{Có } \Delta_t = (18x - 93)^2$$

$$\text{Từ đó ta có nghiệm phương trình là } x = \frac{25 + 3\sqrt{33}}{2}, x = \frac{41 - 3\sqrt{93}}{6}$$

d) $PT \Leftrightarrow -2(3x-1) + x\sqrt{3x-1} + x^2 = 0 \Leftrightarrow (x - \sqrt{3x-1})(2\sqrt{3x-1} + x) = 0$

$$\text{Từ đó ta có nghiệm phương trình là } x = \frac{3 \pm \sqrt{5}}{2} .$$

Bài 3.37: • Với $x > 3$: Đặt $a = \sqrt{x+3}; b = \sqrt{x-3}; a > 0, b > 0 \Rightarrow \begin{cases} a^2 + b^2 = 2x \\ a^2 - b^2 = 6 \end{cases}$

Phương trình trở thành:

$$\begin{aligned} a^2 + b^2 + 2ab &= \frac{4a^2}{b^4} \Leftrightarrow a + b = 2 \frac{a}{b^2} \\ \Leftrightarrow a + b - a - b &= \frac{2a - a - b}{b^2} \Leftrightarrow 6b^2 = 2a - a - b \\ \Leftrightarrow a^2 - ab - 3b^2 &= 0 \Leftrightarrow a = \frac{1 \pm \sqrt{13}}{2}b \end{aligned}$$

$$\text{Do } a > 0, b > 0 \Rightarrow a = \frac{1 + \sqrt{13}}{2}b$$

$$\text{Suy ra } \sqrt{x+3} = \frac{1 + \sqrt{13}}{2} \sqrt{x-3} \Leftrightarrow x = 8 - \sqrt{13} \text{ (thỏa mãn).}$$

- Với $x \leq -3$ tương tự ta có phương trình vô nghiệm.
- Với $-3 < x \leq 3$ khi đó phương trình không xác định nên nó vô nghiệm.

Vậy phương trình có nghiệm là $x = 8 - \sqrt{13}$.

Bài 3.38: Xét phương trình $\sqrt{x^2 - x + 1} = -x - 2$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x \leq -2 \\ x^2 - x + 1 = x^2 + 4x + 4 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \leq -2 \\ x = -\frac{3}{5} \text{ (vô nghiệm)} \end{cases}$$

Suy ra $\sqrt{x^2 - x + 1} + x + 2 \neq 0$ do đó

$$\text{Phương trình} \Leftrightarrow \sqrt{x^2 - x + 1} - x + 2 = \frac{x^3 + 2x^2 - 3x + 1}{x^2 + 2} - x + 2$$

$$\Leftrightarrow \frac{-5x - 3}{\sqrt{x^2 - x + 1} + x + 2} = \frac{-5x - 3}{x^2 + 2} \Leftrightarrow \begin{cases} 5x + 3 = 0 \\ \sqrt{x^2 - x + 1} + x + 2 = x^2 + 2 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x = -\frac{3}{5} \\ \sqrt{x^2 - x + 1} = x^2 - x \quad (***) \end{cases}$$

$$\text{Ta có } (***) \Leftrightarrow \begin{cases} x^2 - x \geq 0 \\ x^2 - x + 1 = (x^2 - x)^2 \end{cases} \Leftrightarrow x = \frac{1 \pm \sqrt{3+2\sqrt{5}}}{2}$$

$$\text{Suy ra phương trình có nghiệm là } x \in \left\{ -\frac{3}{5}; \frac{1-\sqrt{3+2\sqrt{5}}}{2}; \frac{1+\sqrt{3+2\sqrt{5}}}{2} \right\}$$

Bài 3.39: a) $PT \Leftrightarrow (x-1)(2x-1)(x+2)(x+2) = 0$

b) $PT \Leftrightarrow (x-2)(2x-3)(x+2)(x+1)(2x-1) = 0$

c) $PT \Leftrightarrow (x^2 + 1)(x-2)(x+3) = 0$

d) $PT \Leftrightarrow (x^2 + 1)(x^2 + 2)(x-2) = 0$

Bài 3.40: a) $(x^2 - x + 1)^2 - 3x^2 = 0 \Leftrightarrow x = \frac{1 - \sqrt[4]{12} + \sqrt{3}}{2}$ hoặc $x = \frac{1 + \sqrt[4]{12} + \sqrt{3}}{2}$

b) $PT \Leftrightarrow (x^2 - x - 1)(x^2 + x + 1) = 0 \Leftrightarrow x = \frac{1 \pm \sqrt{5}}{2}$.

Bài 3.41: $PT \Leftrightarrow (x-1)(x^2 - 2mx + m^2 - m + 1) = 0$

Từ đó suy ra $2 \neq m > 1$.

Bài 3.42: a) Ta thấy $x = 0$ không là nghiệm của phương trình

Với $x \neq 0$ ta có $PT \Leftrightarrow 2x^2 + 3x - 16 + \frac{3}{x} + \frac{2}{x^2} = 0 \Leftrightarrow 2\left(x^2 + \frac{1}{x^2}\right) + 3\left(x + \frac{1}{x}\right) - 16 = 0$

Đặt $y = x + \frac{1}{x}$ thì $y^2 - 2 = x^2 + \frac{1}{x^2}$

Phương trình trở thành: $2(y^2 - 2) + 3y - 16 = 0 \Leftrightarrow 2y^2 + 3y - 20 = 0$

Phương trình này có nghiệm là $y_1 = -4, y_2 = \frac{5}{2}$

Vì vậy $x + \frac{1}{x} = -4$ và $x + \frac{1}{x} = \frac{5}{2}$ tức là $x^2 + 4x + 1 = 0$ và $2x^2 - 5x + 2 = 0$

Từ đó ta tìm được các nghiệm là: $x = -2 \pm \sqrt{3}, x = \frac{1}{2}, x = 2$.

a) Ta thấy $x = 0$ không là nghiệm của phương trình. Chia hai vế của phương trình cho

x^3 , ta được: $x^3 + \frac{1}{x^3} + 3(x^2 + \frac{1}{x^2}) - 6(x + \frac{1}{x}) - 21 = 0$.

Đặt $t = x + \frac{1}{x}$, $|t| \geq 2$. Ta có: $x^2 + \frac{1}{x^2} = t^2 - 2$; $x^3 + \frac{1}{x^3} = t(t^2 - 3)$.

Nên phương trình trở thành: $t(t^2 - 3) + 3(t^2 - 2) - 6t - 21 = 0$

$$\Leftrightarrow t^3 + 3t^2 - 9t - 27 = 0 \Leftrightarrow (t+3)^2(t-3) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} t=3 \\ t=-3 \end{cases}$$

* $t = 3 \Leftrightarrow x + \frac{1}{x} = 3 \Leftrightarrow x^2 - 3x + 1 = 0 \Leftrightarrow x = \frac{3 \pm \sqrt{5}}{2}$.

* $t = -3 \Leftrightarrow x^2 + 3x + 1 = 0 \Leftrightarrow x = \frac{-3 \pm \sqrt{5}}{2}$.

Vậy phương trình có bốn nghiệm $x = \frac{-3 \pm \sqrt{5}}{2}; x = \frac{3 \pm \sqrt{5}}{2}$.

b). Đặt $x = t + 1$, ta có: $t + 4^4 + t - 4^4 = 1312$

$$\Leftrightarrow t^4 + 96t^2 - 400 = 0 \Leftrightarrow t^2 = 4 \Leftrightarrow t = \pm 2$$

Suy ra $x = 3, x = -1$ là nghiệm của phương trình đã cho.

c) Ta thấy $x = 0$ không là nghiệm của phương trình nên

Phương trình $\Leftrightarrow 32x^2 + 52x + 15 - 32x^2 - 46x + 15 - 99x^2 = 0$

$$\Leftrightarrow \left(36x + 52 + \frac{15}{x} \right) \left(32x - 46 + \frac{15}{x} \right) - 99 = 0.$$

Đặt $t = 32x + \frac{15}{x}$. Ta có:

$$t + 52 - t - 46 - 99 = 0 \Leftrightarrow t^2 + 6t - 2491 = 0 \Leftrightarrow t = 47, t = -53$$

$$\bullet t = 47 \Leftrightarrow 32x^2 - 47x + 15 = 0 \Leftrightarrow x = 1, x = \frac{15}{32}$$

$$\bullet t = -53 \Leftrightarrow 32x^2 - 53x + 15 = 0 \Leftrightarrow x = \frac{53 \pm \sqrt{889}}{64}.$$

Vậy tập nghiệm phương trình đã cho là: $\left\{ 1, \frac{15}{32}, \frac{53 \pm \sqrt{889}}{64} \right\}$.

d) Phương trình $\Leftrightarrow x^2 - m^2 + 2m - 9 = x^2 - 2x + 15 - m^2 = 0$

Ta chọn m sao cho $\Delta' = 1 - 15 - m^2 - 2m - 9 = 0$ ta tìm được $m = 4$

Nên ta có: $x^2 - 4^2 - x - 1^2 = 0 \Leftrightarrow x^2 + x - 5 = x^2 - x - 3 = 0$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x^2 + x - 5 = 0 \\ x^2 - x - 3 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{-1 \pm \sqrt{21}}{2} \\ x = \frac{1 \pm \sqrt{13}}{2} \end{cases}$$

Vậy tập nghiệm của phương trình là: $\left\{ \frac{-1 \pm \sqrt{21}}{2}; \frac{1 \pm \sqrt{13}}{2} \right\}$.

e) Ta thấy $x = -1$ không là nghiệm của phương trình nên chia hai vế cho $x^3 + 1$ ta được: $2 \frac{x^2 - x + 1}{x + 1} + 5 \frac{x + 1}{x^2 - x + 1} = 11$.

Đặt $t = \frac{x^2 - x + 1}{x + 1} \Rightarrow 2t + \frac{5}{t} = 11 \Leftrightarrow 2t^2 - 11t + 5 = 0 \Leftrightarrow t = 5, t = \frac{1}{2}$.

$$\bullet t = 5 \Leftrightarrow \frac{x^2 - x + 1}{x + 1} = 5 \Leftrightarrow x^2 - 6x - 4 = 0 \Leftrightarrow x = 3 \pm \sqrt{13}$$

$$\bullet t = 5 \Leftrightarrow \frac{x^2 - x + 1}{x + 1} = \frac{1}{2} \Leftrightarrow 2x^2 - 3x + 1 = 0 \Leftrightarrow x = 1, x = \frac{1}{2}$$

Bài 3.43: Phương trình $\Leftrightarrow (x - 1)(x + 5)(x + 1)(x + 3) = m$

$$\Leftrightarrow (x^2 + 4x - 5)(x^2 + 4x + 3) = m$$

Đặt $t = x^2 + 4x = (x + 2)^2 - 4 \geq -4$, ta có phương trình:

$$\Leftrightarrow (t - 5)(t + 3) = m \Leftrightarrow t^2 - 2t - 15 = m \quad (2).$$

Truy cập website: hoc360.net để tải tài liệu đê thi miễn phí

Phương trình (1) có nghiệm \Leftrightarrow (2) có nghiệm $t \geq -4$.

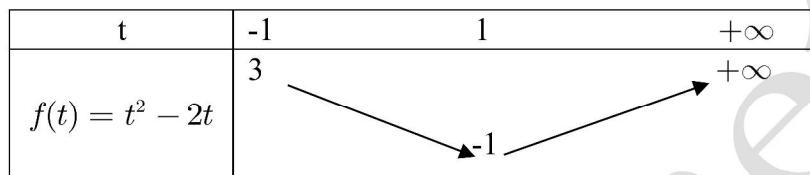
Với $t \geq -4 \Rightarrow t^2 - 2t - 15 = (t - 1)^2 - 16 \geq -16 \Rightarrow$ (2) có nghiệm
 $t \geq -4 \Leftrightarrow m \geq -16$.

Bài 3.44: Phương trình $\Leftrightarrow (x^2 - 2x)^2 - 4(x^2 - 2x) = m$

Đặt $t = x^2 - 2x = (x - 1)^2 - 1 \geq -1$. Phương trình trở thành: $t^2 - 2t = m$ (*).

Phương trình có bốn nghiệm phương trình \Leftrightarrow (*) có hai nghiệm phân biệt $t > -1$.

Xét hàm số : $f(t) = t^2 - 2t$ với $t \geq -1$, ta có bảng biến thiên:



Dựa vào bảng biến thiên $\Rightarrow -1 < m < 3$.